

Kaskuja Toverittarelle

Kirjot. Willenniina.

Alottakaamme tällä kertaa surulla ja murheella. Ainakin tässä ensimmäisessä kaskussa käsittelemme sydäntä väenteleviä asioita. Porvarilliset lehdet tuhiaavat sympatiaansa sen johdosta, että Pariisissa elää ja tekee työtä — oikeata palkkatyötä — entisiä Venäjän suurisukuisia miehiä ja naisia. Siis eivät vallan kaikki ole niin rappeutuneita, etteivät rohkeneisi tarttua työhön elättääkseen itseään. Mutta kovalle se kuitenkin on ottanut, koska ovat ensin myyneet kaikki arvoesineensä, ennenkuin ovat työhön ryhtyneet. Eräskin entinen kenraali on ovenvartijana samalla jalokivikauppialla, jolle hän möi jalokiviä niin kauvan kuin niitä hänellä riitti. Eräs prin-

Uutta kuuluu San Franciscosta. Siellä on avioero-oikeuden tuomari laittanut "palkintolistan" valmoijan pahoinpiteleviä miehiä varten. Luettelossa lukee seuraavaa: jokaisesta lyönnistä, jolla mies kestittää valmoiaan, sakkoo 50 dollaria. Jokaisesta mustasta silmästä taikka potkusta, jonka mies antaa valmolleen, sakkoo 250 dollaria. Hiljakkoin tuohon luetteloon lisättiin seuraava paljon maksava lisäys: jokaisesta palohavasta, jonka mies aiheuttaa valmolleen, sakkoo 500 dollaria. Tätä viimeistä ei tuomari olisi muuten huomannut lisätä luettelonsa, ennenkuin eräs vaimo tull valittamaan, että hänen miehensä on häntä polttanut tulitikkulla. Samaa valmoa oli hänen miehensä potkaissut, joten tuollainen urheilu maksoi miehelle 750 dollaria kaiken kaikkiaan. Mer-

Oikeutta jakamassa

"Ei oikeutta maassa saa, ken itse sit ei hanki", nuo sanat johtuivat mieleeni ollessani ensikerran osallisen oikeuden jaossa, nyt kun meillä naisillakin on täydet kansalaisoikeudet.

Oikeuskoneistomme on sellainen, että esim. n. k. rikosjutuissa on lautakunnan annettava päätöksensä joko puoleen tai toiseen "syyllinen" tai "syytön." Mitään keskitietä ei ole, paitsi se, että lautakunta jättää asian kokonaan ratkaisematta, toisin sanoen, ei pääse asiassa yksimielisyyteen.

Suuri joukko n. k. rikosjutuista on sellaisia, joihin ei oikeuslaitoksemme määräämää rankaus laisinkaan sovellu, vaan on se rikoksen rankaisemista uudella ja vielä suuremmalla rikoksella. Ja toisissa tapauksissa taas, ovat monet jutuista sellaisia, että ei olisi työväenluokkaan moraaliln kannalta katsottuna oikein julistaa syytetty kokonaan syyttömäksi.

Näin ollen siis, joutuvat lautakunnan jäsenet, jotka kaikki ovat veron maksajia ja siis niitä, jotka maksavat kustannukset näissä oikeuden käynneissä, kiusalliseen asemaan. Jos jutussa ei päästä yksimielisyyteen, merkitsee se useammassa tapauksessa sitä, että asia tulee uudelleen oikeuteen, ja mak samaan tuhansia dollareita köyhille verojen maksajille. Mutta siitä huolimatta jätetään sen luontoisia asioita ratkaisematta siinä toivossa, että niitä ei enään käsiteltäisi oikeudessa, vaan annettaisiin asia raueta, kuten joskus voi tapahtua.

Siviilijutuissa on oikeuden jako helpompi, joissa lautakunta on tuomarina. Mutta tällaisissa asioissa, jos juttu koskee jotain voittoilijoista, kapitalistista, on heillä ylloikeus pelastuksen tienä.

Esimerkiksi, meillä oli seuraavan luontoinen juttu ratkaistavana:

Eräs farmari oli tehnyt ratapölk-

rouva niin vähässä ajassa oli oppinut tämän maan kieltä niin hyvin puhumaan. Ei ollut tyttölepu koulussa oppinut tietämään sitä, että Australian maan virallinen kieli on englanninkieli samoin kuin Amerikkassakin.

Maailma viisastuu huimaavaa vauhtia nykyään. Tiedekin tunkeutuu tutkimaan yksinpä rakkauttakin ja sen eri ilmuksia. Vallalla olevien siveyskäsitteiden mukaan on moraallonta miehen rakastaa kahta naista yhtäaikaan ja samoin naisen rakastaa kahta miestä yhtäaikaan. Mutta eräs sielutieteen tutkija väittää, että ei ole ollenkaan luonnontonta, eikä siveetöntä aivan yhtä suurella innoilla rakastaa kahta henkilöä yhtäaikaan, sillä kukaan ihminen ei ole täydellinen. Mies saattaa rakastaa kahta naista samalla kerralla, koska yhdellä naisella saattaa olla yhdenlaisia, toisella toisenlaisia ominaisuuksia, joita se mies ihalle. Mutta jos henkilö rakastaa useampaa, esimerkiksi seitsemää tai kahdeksaa vastaista sukupuolta olevaa henkilöä samaan aikaan, on se jo rakkautta maniaa (mania — raivo, vaikka).

Myöskin tämä sielutieteen tutkija tekee sen ennen kuulumatoman väitteen, että kukaan ihminen ei rakasta sukulaisiaan. Tämä sen vuoksi, että kukaan ei ole valinnut sukulaisiaan. "Sukulaiset ovat kohtalon meille viskaamat aivan samalla tavalla kuin katuvaunukonduktöörit, juoksupojat taikka ovenvartijat", selittää hän. "ne ovat kohtalon tuomia, mutta niillä ei ole mitään tekemistä vapaehtoisen vallinnan kanssa." — Mutta kaiken tämän jälkeen ei kenenkään tarvitse ruveta hautamaan päässään moniavioisuuden aatoksia.

kyä (tafsia) sopimuksen mukaan eräälle puntavara-yhtiölle. Pölköt oli jo lastattu vaunuihin ja yhtiö oli ne merkinnyt leimallaan, mutta sitten tuli huono aika, hinta putosi ja yhtiö kieltäytyi ottamasta pölkkyä. Kauppa oli tehty erään paikallisen ruokatavarakauppiaan välityksellä, joka oli antanut velaksi tälle farmarille tavaraa, siihen saakka kun farmari saisi maksun pölkkyistään. Nyt tahtoi kauppias oikeuden välityksellä perä maksun farmarilta.

Lautakunta ratkaisi asian siten, kun näki oikeaksi, farmarin eduksi, joka oli pölkky tehnyt. Mutta oikeus antoi aikaa 60 päivää ennenkuin päätös astuu voimaan. Sillä välin on kauppialla aikaa vedota asia ylloikeuteen ja sain kuulla jätetänpäin, että asia tullaan vetoamaan. Pari vuotta sitten on saman luontoinen juttu vedottu tämän valtion ylloikeuteen sillä seurauksella, että farmari, joka oli vssin sopimuksen mukaan myönyt perunoita, joutui häviölle vaikkakin lautakunta lemmassa oikeudessa ratkaisi jutun farmarin eduksi.

On siis pätvän selvä asia se, että oikeuslaitoksemme on täydellisen luokkalaitos, joka ei paranna eikä puhdistu muutoin, kuin yhteiskunnallisen vallankumouksen kautta. Siis ennen emme voi odottaa oikeudenmukaista oikeuden jakoa.

Mitä lautakuntamme naisjäseniin tulee, noihin ensikertalaisiin, niin he suorittavat tehtänsä aivan yhtä hyvin kuin nekin miespuoliset jäsenet, jotka ovat jo ernestään työhön totuneet. Ei heidän tarvinnut lainkaan "opetella". Kaikki mitä tarvitaan, on huomiokyky ja terve järki, ja näitä ominaisuuksia ei näiltä farmarinaisilta puutu. Ja ilahduttava havaintoni oli se, että johtavana tekijänä juttujen käsittelyssä lautakunnassa oli, jollei selvä luokkatietoisuus, niin kumminkin luokkavaisto. Tämä ilmeni ei ainoastaan farmareita koskevissa jutussa mutta myöskin silloin kuin oli palkkatyöläinen syytetyn penkillä. Eikähän se ole ihmeellistä, kun ottaa huomioon miakkalaisessa asemassa farmarit ovat. Mutta siitä toiste... Selma täli.

Pikkuporvariston asema

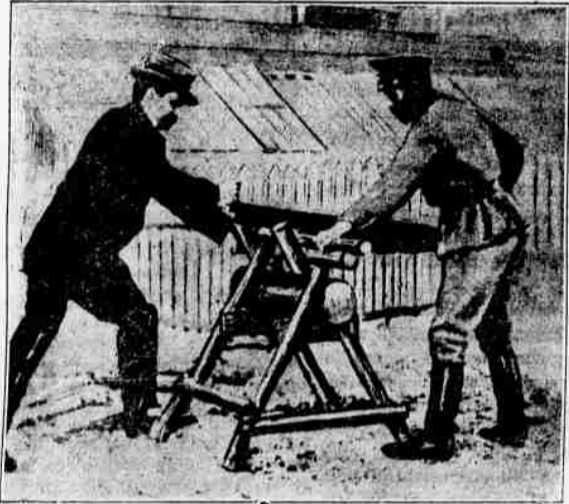
Maksim Gorjki.

Ihmiset jakaantuvat yhä jyrkemmin kahteen leppymättömään leiriin — vähemmistöön, joka on asetettu kaikella, millä vähänkään voi itseään puolustaa, ja enemmistöön, jolla ei ole muuta asetta kuin kätensä ja jolla on vain yksi toivo — yhdenvertaisuus. Oikealla seisovat tunteettomina kuin koneet, rautaan valetut kapitalismin käskyliäiset. He ovat tottuneet pitämään itseään elämän herroina todellisuudessa ollen kylmän, keltaisen pirun — kullaksi kutsutun pelkkii tahdottomia käskyliäisiä. Vasemmalla yhdistyvät yhä nopeammassa vauhdissa voittamattomaksi armeijaksi koko elämän todelliset herrat, ainoa elävä, kaikki liikkeelle paneva voima — työn kansa... Heidän sydämensä hehkuu, voitonvarmuutta täynnänsä, — he näkevät tulevaisuutensa — vapauden ...

Näiden kahden mahtin välillä liiktekevat sinne tänne sekasortoisena ja kuumeisena pikkuporvarit. He näkevät, että sovinto on mahdollon, heitä hävettää oikeisto, heitä peloittaa suunnattomasti astua vasempaan. Mutta se ahdas välike, jossa he rauhottomina edes takaisin hyöriivät, kapenee kapenemistaan, viholliset rynnäköivät yhä lähemmäksi toisiaan, taistelu alkaa jo ...

Mitä on nyt pikkuporvarin tehtävä? ...

— Uusia romaaneja saapunut Suomesta Toverin Kirjakauppaan.

sessä harjottaa ompeluliikettä ja on hyvinään suudessaan lenkintilauksen. Eräällä amerikkalaisella herralla siellä on kamaripalvelija, joka on synnyttänyt venäläistä aatella.

Edellämäintusta aatellisesta kamaripalvelijasta kertoo hänen isäntänsä, että tuo suurisukunainen palvelija omaa suuren taipumuksen synkämieheisyyteen. Eräänäkin iltana päivällisen jälkeen oli hän erikoisen masennetulla tuolla, josta myötätuntoisena hänen isäntänsä suositteli, että hän "triiittäisi" kokin eli keittäjän eläviinkuviin. Mutta hän oli liian synkeällä tuulella välittääkseen tehdä sitäkään.

Toiset prinsit ja prinsessat harjoittelevat laulajiksi, toiset näyttelijöiksi. Jonakin päivänä noilla ammatilla hankkiakseen jokapäiväisen leipänsä. Nyt he jo parisislaiselle yleisölle lauleskelevat mustalaislauluja ja venäläisiä kansanlauluja, joita molempia he ennen ylenkatoivat sillä eihän loistossa elävillä "herrasväelle" sopinut tavallinen kansanmusiikki. Mutta vallankumous käänsi venäläisen maailman ylösalaisin toiset viskasi alas, toiset se kohotti ylös.

Tämän maan ylloikeus on kieltänyt niitä teollisuuden harjoittajia jotka laskevat markkinoille kudottuja alusvaatteita, käyttämässä "valheellisia" ja "petollisia" tavaramerkkejä tuotteissaan. Se on tarkemmin sanottuna, että ei saa tavaramerkissä antaa ymmärtää, että vaate on villaa, jos kerran se ei ole villaa. Tässä kieltonsa yhteydessä on maamme ylloikeus nimenomaan sanonut, että sellainen väärennetyillä tavaramerkeillä harjoitettu liike tekee haittaa "rehellisille" liikkeenharjoittajille johtamalla kuluttajat ostamaan noita väärennetyillä tavaramerkeillä varustettuja tavaraita. Tässä siis "epärehelliset" liikemiehet tekevät vääryyttä "rehellisille" liikemiehille. Tietenkään ei ylloikeus ole puhunut mitään siitä, että valheellisilla tavaramerkeillä kuluttajien pettäminen olisi mikään rikos. Kuluttajat koetelkoot hypypysillään vaatteen laauna päästäkseen selville ovatko ne villaa vai muuta tuotetta.

kille pantava seikka tuossa sakkon maksamisessa vielä on se, että niitä ei suoritetaakaan vähittäismaksuilla, vaan tahtoo tuomari ne maksettavaksi heti "lumpissa." Kun tuomari vain kaikki olisivat noin "oikeudenmukaisia", niin vähemmän ne miehet "sortaisivat" meitä naispololaisia.

Eräs idaholainen sanomalehti kertoo seuraavan sangen mielenkiintoisen jutun:

Muun rauhantuomari, asioiden esillä ollessa hänen oikeudessaan, tavallisesti turvautui tutkimaan erästä ulkonäöltään lakikirjan näköistä kirjaa, joka todellisuudessa olikin jonkun postilähetyshikkeen hintaluettelo. Erään kerran kuljetettiin neekeri tämän rauhantuomarin oikeuteen syytetynä juopumuksesta. Tuomari kuunteli todistukset, jonka jälkeen hän avasi kirjansa ja vähän aikaa siihen silmäilytyään, julisti neekerille sakkoo 4 dollaria 49 senttiä, jonka hän määräsi nekerin maksamaan tekemällä työtä kaunтин tiellä 25 sentillä päivän. Kun oikeudenpalvelija kuljetti neekeriä pois oikeudesta, vaikeroi tuomitti olevansa "onneton neekeri." Vai onneton, mitä vielä!, lohdutteli oikeuden palvelija, "jos tuomari olisi sattuutun avaamaan kirjansa siitä paikasta, missä tarjotaan automobillejä myytäväksi, sen sijaan, että hän avasi sen siitä paikasta, missä housuja tarjotaan, niin olisit joutunut kaunтин tielle töihin koko lopuksi ikääsi." — Se rauhantuomari oli hyvin kirjanoppinut mies.

Amerikassa on koulupakko, mutta toisinaan sitä joutuu ihmettelemään, että mitä ja millä tavalla lapsia tämän maan kouluissa opetetaan, kun he koulusta päästyään niin perin vähän tietävät. Seuraava tapaus on sattuva kuvaus tavallisesta amerikkalaisesta tietoisuudesta. Washingtonin konferenssissa Australiata edustava senaattorin vaimo eräessä myymälässä Washingtonissa tuli kertoneeksi puotitytölle, että hän on tullut Australiasta vain muutama viikko sitten. Silloin tyttö ihmetteli, että